

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr.

Wilno, dnia 6 sierpnia 1934 r.

1110.

T r e ś ć n u m e r u:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

Dział. Str.

1. Dokoła wizyty litewskiego ministra Spraw Zagr.
w Moskwie.-	I.	1.
2. Odebranie debitu pismom niemieckim.-	"	2.
3. Ocena działalności ministra Lozoraitisa przez
pisma włoskie.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

4. Próba ograbienia banku w Marjampolu.-	III.	"

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a.

5. Udział Polaków litewskich w zjeździe Polaków z
zagranicy.-	IV.	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

6. Sprawa sądowa b. nadburmistrza Kłajpedy.-	VII.	"

-----000-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ!

K r o n i k a.

Dokoła wizyty litewskiego ministra Spraw Zagranicznych w Moskwie. Prasa kowieńska z dn. 2.VIII.34 r.: 1.VIII przybył do Moskwy minister Spraw Zagranicznych p. Lozoraitis z małżonką, posłem litewskim w Moskwie p. Bałtruszaitisem, posłem sowieckim w Kownie p. Karskim i in. Na dworcu kolejowym powitali gości komisarz spraw zagranicznych Litwinow wraz z małżonką i członkami rządu.

Na cześć ministra Lozoraitisa wydał komisarz Litwinow obiad, w którym wzięli udział poseł Bałtruszaitis, członkowie rządu, zastępca komisarza Spraw Zagranicznych Karski i inni urzędnicy tego komisariatu. Minister Lozoraitis i komisarz Litwinow wygłosili mowy.

Komisarz Litwinow wskazał w swej mowie, że istniejące między obu państwami więzy wzajemnej przyjaźni opierają się na aprobacie idei pokoju. Z wielkim zadowoleniem należy podkreślić, że inicjatywa pokojowa rządu sowieckiego zawsze się spotykała z całkowitem zrozumieniem i aprobatą ze strony rządu litewskiego. Zrozumienia i aprobaty doznały też ostatnie kroki rządu sowieckiego w pomienionym kierunku.

Naród sowiecki zawsze ze stałą sympatją śledzi wzmocnienie niepodległości Państwa Litewskiego i rozwój jego twórczości narodowej.

Jednocześnie narody Związku Sowieckiego rozumieją doniosłe znaczenie dla pokoju w Europie Wschodniej, jakie mogłoby mieć pokojowe i sprawiedliwe rozwiązanie międzynarodowych kwestyj, dotyczących bezpośrednio Litwy. Przyjazne stosunki pomiędzy obu krajami przyczyniają się też do szczęśliwego rozwoju stosunków ekonomicznych i wzmocnienia więzów kulturalnych.

W końcu komisarz Litwinow wyraził przekonanie, że osobisty kontakt i wymiana zdań z kierownikiem litewskiej polityki zagranicznej jeszcze bardziej wzmocni przyjaźń i obopólne zaufanie między obu narodami.

Minister Lozoraitis, w odpowiedzi na przemówienie komisarza Litwinowa, wyraził wdzięczność za serdeczne powitanie i za zaproszenie do Moskwy. Minister podkreślił tradycyjną przyjaźń litewsko-rosyjską, którą zapoczątkował pozostający dotychczas niewzruszoną podstawą stosunków między obu narodami traktat z dn. 12 czerwca 1920 r., a która wypływa ze wspólnej obu państwom woli utrwalenia pokoju. Pokój Litwa uważa za główny cel usiłowań międzynarodowych. To też inicjatywa ZSRR spotykała się zawsze z pełnym zrozumieniem i aprobatą rządu litewskiego. Tembardziej cieszą Litwę oświadczenia komisarza Litwinowa, że narody ZSRR rozumieją doniosłe znaczenie sprawiedliwego i pokojowego rozstrzygnięcia zatargów międzynarodowych, dotyczących bezpośrednio Litwy, dla pokoju w Europie Wschodniej.

Minister zapewnił, że naród litewski z sympatją widzi postępy ZSRR w zakresie materialnym i kulturalnym oraz rozwój przyjaznych stosunków politycznych między Litwą a Rosją, przy jednoczesnym rozszerzaniu się stosunków gospodarczych i zacieśnianiu więzów współpracy kulturalnej. Postęp na tej drodze minister uważa za jedno z głównych swych zadań, do wykonania którego dopomoże osobiste spotkanie z komisarzem Litwinowem.

Wszystkie pisma sowieckie witają przybycie ministra Lozoraitisa. "Prawda" podkreśla, przyjazne stosunki sąsiedzkie w ciągu 14-tu lat ubiegłych wykazują stały postęp i ani razu nie zostały zakłócone przez żaden zarzut. Pokojowa polityka ZSRR napotyka całkowite zrozumienie litewskich sfer kierowniczych i szerszego społeczeństwa. ZSRR z głęboką sympatją spogląda na usiłowania Litwy w kierunku utrwalenia niepodległości. Pismo wspomina pakt zawarty między obu państwami i oświadcza, że zupełnie zrozumiałe i naturalne jest znalezienie się Litwy, wiernej swej polityce pokojowej, w gronie państw popierających ideę wschodniego paktu wzajemnej pomocy. Pismo wyraża wreszcie nadzieję, że wizyta ministra Lozoraitisa przyczyni się do dalszego wzmocnienia stosunków przyjaznych łączących nie tylko rządy, lecz i narody.

"Izwiestija" w artykule wstępnym podkreślają, że cała sowiecka opinia społeczna serdecznie wita przybycie ministra Lozoraitisa i wyrażają przekonanie, że wizyta ta przyczyni się do dalszego wzmocnienia stosunków, jakie w ciągu ostatnich 14-tu lat tak szczęśliwie się ukształtowały między Sowietami i Republiką litewską.

Odebranie debitu pismom niemieckim. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Kowna o odebraniu do końca r.b. na terytorjum Litwy debitu 23 najpoważniejszym dziennikom niemieckim.

W motywacji tego zarządzenia jest mowa o obraźliwych artykułach, szerzących systematyczną propagandę przeciwko suwerenności Litwy na obszarze Kłajpedy.-

Ocena działalności min. Lozoraitisa przez pisma włoskie. "Liet.Aidas" Nr.173 zamieszcza skrócony przedruk artykułu pisma włoskiego "Corriere Diplomatico e Consolare" omawiającego działalność ministra S.Z. Litwy Lozoraitisa. Pismo oświadcza, że nominacja p.Lozoraitisa na ministra zwiększa jedynie organiczny związek pomiędzy nowym rządem litewskim a zadaniami narodowymi. Związek taki jest potrzebny w chwili kiedy stoi Litwa w przededniu ostatecznego uregulowania swych stosunków z Polską. Min.Lozoraitis oprócz sprawy stosunków z Polską ma do wyjaśnienia również sprawę bliższej współpracy trzech państw bałtyckich i kwestję stosunków z Rzeszą Niemiecką, naprężonych spowodu antypaństwowej działalności żywiołów hitlerowskich w Kłajpedzie.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

Próba ograbienia banku w Marjampolu. Prasa kowieńska z dn.2.VIII.34 r. : 31 lipca b.adwokat Marczulonis usiłował steroryzować dyrektora Banku Drobного Kredytu w Marjampolu i ograć go z pieniędzy bankowych. Marczulonis został jednak spłoszony i w czasie pościgu zabity.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a.

Udział Polaków litewskich w zjeździe Polaków z zagranicy: /VII.34r/: Delegacja mniejszości polskiej z Litwy w ilości 9 osób na II zjazd Polaków z zagranicy, zlot młodzieży, konferencję kobiecą oraz konferencję sportową uzyskała zgodę rządu litewskiego na oficjalny wyjazd do Polski i udział w obradach.

W skład delegacji wchodzi: Wiktor Budzyński, prezes Związku Polskich Towarzystw Oświatowych w Litwie "Pochodnia", b.poseł do 2-ich ostatnich sejmów w Litwie; Eugenjusz Romer, prezes Rady Banku Polskiego w Kownie i prezes Związku Producentów Rolnych; Bohdan Paszkiewicz, redaktor "Dnia Kowieńskiego, prezes Związku Ludzi Pracy oraz przedstawiciel ludności polskiej w Radzie Miejskiej m.Kowna.

W charakterze rzeczoznawców przybyli: Ludwik Abramowicz, dyrektor gimnazjum A.Mickiewicza w Kownie oraz Zofja Surwiłłowa rzeczoznawczyni na konferencję kobiet.-

VII.SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

Sprawa sądowa b.nadburmistrza Kłajpedy. Prasa kowieńska z dn.2.VIII.34 r.: Dyrektor kłajpedzkiego teatru miejskiego Albers od dnia 1 kwietnia, jako obcokrajowiec został pozbawiony prawa zatrudnienia w Litwie i musiał opuścić granice Państwa Litewskiego. B.nadburmistrz Brindlinger, jak się obecnie okazało, wypłacił Albersowi pensję do dnia 1 września. Pensja została wypłacona bez aprobaty magistratu, jaka w takich wypadkach jest niezbędną. Brindlingerowi wytoczono sprawę.-

